

Statens vegvesen

Fravik fra N200 Vegbygging

Jostein Aksnes

Forskjell på avvik og fravik

► **Avvik** er brudd på et krav

- Registreres og håndteres i henhold til rutiner og prosedyrer beskrevet i entreprenørens kvalitetssystem
- Vurdere alvorlighetsgrad, systematisk oppfølging, lukking av avviket
- Avvikshåndtering er viktig kilde til læring og forbedring for både byggherre og entreprenør

► **Fravik** er godkjent unntak fra et krav

- Av og til kan det være riktig og nødvendig med fravik fra enkeltkrav, f.eks. for å oppnå god tilpasning til lokale forhold
- Også aktuelt ved gjennomføring av FoU-prosjekt, utprøving, pilotering

Program Metodedagen 2026

Radisson Blu Scandinavia Hotel, Oslo

09:00	Registrering/kaffe
09:50	Åpning Sara Anastasio, Statens vegvesen
10:00	Standardisering – hva foregår der? CEN/TC227 WG1 TG2 Kenneth Lind, Trafikverket
10:30	Avvik fra de siste årene og fravikssøknader Jostein Aksnes, Statens vegvesen
10:40	Ringanalyse Marshall Ragnar Bragstad, Veiteknisk Institutt
11:00	Ringanalyse Cantabro, WT og Prall Stein Hoseth, Statens vegvesen

Fravik og fraviksmyndighet

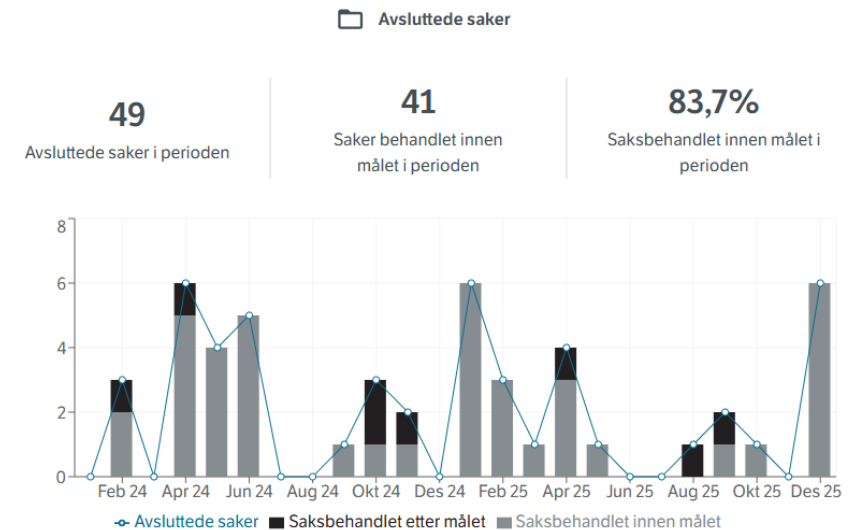
- Ønske om fravik identifiseres i planleggingsprosessen før oppstart av bygging, ombygging eller oppgradering av veg eller deler av veg
 - Det må søkes i riktig tid, dvs. før utlysning
 - Kan ikke endre «spillereglene» for utlysning etter at kontrakt er inngått
- Fraviksmyndighet for N200
 - Riksveger (inkl. europaveger): Vegdirektoratet
 - Fylkesveger: Fylket
 - Kommunale veger: Kommunen

Kapittel	Antall krav
1 Underbygning og grunnforhold	311
2 Vannhåndtering	199
3 Dimensjonering av vegoverbygning	100
4 Materialer og utførelse	425
5 Vegutstyr og miljøtiltak	101

Får vi mange søknader om fravik på riks- og europavegprosjekter?

- Fravikssøknader til N200 Vegbygging
 - 2024: 24 stk
 - 2025: 25 stk
- Til sammenligning så var tilsvarende tall for N100 Veg- og gateutforming
 - 2024: 206 stk
 - 2025: 146 stk
- Har ikke oversikt over tilsvarende tall for fylkesveger og kommunale veger

N200-fravik, 2024-25:

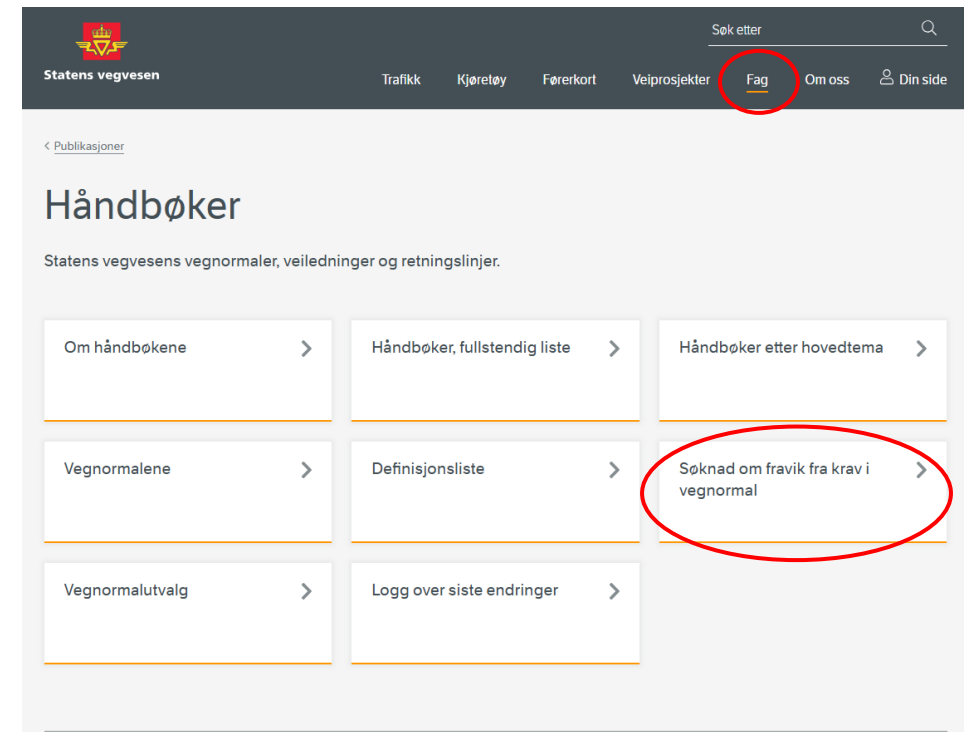

Hvorfor så få fravikssøknader til N200?

- Vi som behandler søknader synes det er rart at det ikke kommer inn flere søknader
- Hva kan det tyde på?
- Hvordan står det til i fylker og kommuner?
- Synspunkter fra salen?

Er det vanskelig å søke om fravik?

- Relativt enkelt og lite byråkratisk prosess
- Veiledning finnes her: [Søknad om fravik fra krav i vegnormal | Statens vegvesen](#)
- Ikke nok å argumentere med f.eks lavere investeringskostnader eller reduserte CO₂-utslipp i byggefasen
- Nødvendig å tenke på konsekvenser i et lengre perspektiv
- Ofte aktuelt å beskrive avbøtende tiltak
- Saksbehandlingstid: varierer, men vanligvis innen 1-4 uker

Fravikssøknader er nyttige for oss som forvalter regelverket

- Viktig kilde til informasjon ved revisjon
 - Uklare kravformuleringer
 - Utdaterte krav
 - Unødvendige krav
 - Generelt behov for endringer

Takk for oppmerksomheten!

